

Rapportage Participatie Strategiefase

Versie: 2.0

Inhoudsopgave

1	Dit is de rapportage participatie voor de Strategie MAAK.Noord.....	3
1.1	<i>Waar hebben we samengewerkt?</i>	3
1.2	<i>Waar wordt dit verslag verder voor gebruikt?</i>	3
2	Aanpak voor het participatieproces	4
2.1	<i>Participatie op maat in de MAAK.gebieden</i>	4
2.2	<i>Doelen participatie voor de Strategie MAAK.Noord.....</i>	4
3	Afspraken met de gemeenteraad	5
3.1	<i>Het niveau van interactie is adviseren</i>	5
3.2	<i>De adviesgroep MAAK.Noord</i>	5
4	Hoe zag het participatieproces in MAAK.Noord eruit?	7
4.1	<i>Participatieproces voor het opstellen van de concept Strategie MAAK.Noord</i>	7
4.2	<i>Participatieproces na vrijgave concept Strategie MAAK.Noord</i>	9
5	De vier criteria: wat is waargemaakt van de voornemens?.....	11
5.1	<i>Bereik.....</i>	11
5.2	<i>Proces.....</i>	11
5.3	<i>Opbrengst.....</i>	11
5.4	<i>Terugkoppeling</i>	12
6	Aanpak participatie na afronding van de Strategie.....	13
6.1	<i>Elk jaar blijft het voor iedereen mogelijk om op verschillende momenten mee te denken.....</i>	13
6.2	<i>We zetten in op jongerenparticipatie.....</i>	13
6.3	<i>De adviesgroep blijft meedenken over participatie</i>	13
6.4	<i>Uitbreiden van de online participatie- en informatievoorziening</i>	13
Bijlage:	Overzicht van reacties op de Strategie en de verwerking hiervan.....	14
Tabel 1.	<i>Inbreng bijeenkomst in Assendelft op 30 januari 2023.....</i>	14
Tabel 2.	<i>Inbreng binnengekomen via de mail en gesprekken stakeholders.....</i>	19

1 Dit is de rapportage participatie voor de Strategie MAAK.Noord

Ook op de lange termijn wil Zaanstad een stad zijn waar mensen met plezier wonen, werken, leren en recreëren. Daarom werken we aan meer en betere woningen, verbindingen en voorzieningen. Voor de bewoners van vandaag én voor nieuwe inwoners. De crux is om de stad leefbaar te houden als er meer mensen komen wonen, en om de verstedelijking zelfs te benutten als kans om kwaliteit toe te voegen aan de stad. Daarbij willen we enerzijds aansluiten bij de behoefte van de huidige inwoners en ondernemers, en ons anderzijds richten op de behoeften van de mensen die hier in de toekomst komen wonen, werken en recreëren.

1.1 Waar hebben we samengewerkt?

Gezamenlijk bouwen we aan een krachtige, complete en breed gedragen visie op de toekomst van Zaanstad Noord. Samen met de stad hebben we gewerkt aan een gebiedsstrategie voor Zaanstad Noord. Deze Strategie is tot stand gekomen na een grondige analyse van het gebied en bepaalde thema's, zowel sociaal als fysiek. Vervolgens zijn de doelstellingen, opgaven, kwaliteiten en wensen gedefinieerd in een perspectief. Na vaststelling van het Perspectief in 2021, zijn we gestart met de Strategie. Deze strategie beschrijft hoe we er samen voor gaan zorgen dat het toekomstbeeld werkelijkheid wordt.

In de analysefase legden we al een basis voor het gesprek met de stad. We inventariseerden stakeholders, projecten en initiatieven in het gebied, voerden verkennende gesprekken (met stakeholders, bewoners en ondernemers, zowel individueel als bij georganiseerde inlopen) in verschillende delen van het gebied en ontwikkelden communicatiemiddelen, zoals de website maaknoord.zaanstad.nl en een digitale nieuwsbrief.

De participatie voor het Perspectief viel in de coronaperiode. Veel gesprekken en bijeenkomsten vonden daarom digitaal plaats. In de Rapportage Participatie Perspectieffase is hier verslag van gedaan.

In dit document geven we een beeld van hoe de participatie in de Strategiefase van MAAK.Noord is doorlopen. En hoe de inbreng vanuit de participatie verwerkt is.

Een kanttekening bij participatieprocessen voor een document dat vooral kijkt naar de toekomst, is dat voor veel bewoners de vragen van vandaag de dag prioriteit verdienen in het zoeken naar oplossingen.

1.2 Waar wordt dit verslag verder voor gebruikt?

De bevindingen die zijn opgehaald in de Perspectief- en Strategiefase gaan mede richting geven aan de overkoepelende Omgevingsvisie voor Zaanstad, maar natuurlijk ook aan de concrete vormgeving van de woningbouwplannen, de infrastructurele werken en de opwaardering van de openbare ruimte die Noord zo hard nodig heeft.

Aan de Strategie voor MAAK.Noord is een uitvoeringsprogramma gekoppeld waarin de geplande en reeds in gang gezette ontwikkelingen in Noord zijn opgenomen. Sommige woningbouwprojecten zijn in aanbouw, voor sommige projecten zijn anterieure overeenkomsten afgesloten. Voor deze individuele projecten is de gebruikelijke inspraak van toepassing.

2 Aanpak voor het participatieproces

2.1 Participatie op maat in de MAAK.gebieden

Met het vaststellen van de nota “Participatie op maat in de MAAK.gebieden” heeft de gemeenteraad van Zaanstad opdracht gegeven in te zetten op participatie in de MAAK.gebieden en deze te monitoren. Het is belangrijk om in te zetten op participatie. Door het gesprek met de stad aan te gaan, wordt de ambtelijke kennis en kunde met inzicht van buiten verrijkt, krijgen we een beter zicht op de samenwerkingsconstructies en initiatieven, en begrijpen inwoners en ondernemers de keuzes die worden gemaakt.

We monitoren de participatie door middel van vier meetbare succesfactoren:

1. Het bereik van de participatie: aantal deelnemers met kennis van het proces, aantal deelnemers dat een actieve bijdrage levert, representativiteit van de deelnemers;
2. Het proces: de openheid van het traject, de gelijkwaardigheid van de deelnemers, de mogelijkheid om mee te doen, de ingezette werkvormen;
3. De opbrengst: hoeveel concrete ideeën heeft het proces opgeleverd, wat is de kwaliteit van de opbrengst, hoe zijn deze verwerkt in het eindproduct;
4. De terugkoppeling: hoe is de opbrengst teruggekoppeld aan de deelnemers en hoe tevreden zijn alle deelnemers aan het proces.

2.2 Doelen participatie voor de Strategie MAAK.Noord

Voor het participatieproces voor de Strategie MAAK.Noord zijn drie doelen geformuleerd:

1. Kennis en kwaliteit toevoegen

Belangrijk doel van het gesprek met de stad over de toekomst van MAAK.Noord is om het toekomstperspectief gedragen en beter van kwaliteit te maken:

- Inhoudelijk, door de kennis en kunde van de stad slim te benutten in het toekomstbeeld, in samenspraak & samenhang.
- Procesmatig, door middels het gesprek ook de kans op goede samenwerkingen in en voor het gebied te vergroten. Zo kunnen we als gemeente met de goede partners – en de goede partners met elkaar – het beeld voor 2040 ook echt waarmaken. De wijkmanagers spelen een belangrijke rol in het verbinden van huidige en nieuwe initiatieven in de wijk met het perspectief en met elkaar.

2. Informeren

Een ander belangrijk doel van het gesprek met de stad is dat het kans geeft om zoveel mogelijk mensen te informeren over wat er leeft en speelt in het gebied. Voor veel mensen is actief tijd vrijmaken voor gesprekken over de toekomst van Zaanstad een te grote tijdsinvestering. Zij stellen het echter wel op prijs om goed geïnformeerd te worden over toekomstige (deel)ontwikkelingen.

3. Netwerkstrategie en bouwen aan duurzame relaties

Omdat het MAAK programma een programma is voor de lange termijn, kiezen wij in de participatie voor een netwerkstrategie en het voortbouwen op en creëren van duurzame relaties met belangrijke partners in de stad. We sluiten aan op de bestaande netwerken van collega's van Wijkmanagement en Stedelijke Kaders & Regie en breiden deze uit waar nodig en mogelijk. We kiezen ook voor een inclusieve strategie, iedereen moet kunnen participeren. Daarom hanteren we een veelheid aan instrumenten en media (online en offline), zodat zoveel mogelijk mensen zich aangesproken voelen en hun input op veel manieren kenbaar kunnen maken.

3 Afspraken met de gemeenteraad

3.1 Het niveau van interactie is adviseren

Basis van MAAK.Zaanstad is het gesprek met de stad. De onderdelen in de aanpak (De APS-methode: de Analyse, het Perspectief en de Strategie) worden dus in gesprek met de belanghebbenden opgesteld. Op welke manier de belanghebbenden worden betrokken, verschilt per gebied gezien de grote diversiteit tussen én binnen de gebieden. Hiervoor hanteert Zaanstad het afwegingskader interactieve beleidsvorming (2009/1366), in 2009 vastgesteld door de raad.

Voor het gebiedsperspectief en toekomstbeeld voor 2040, geldt dat de algemene belangen groot zijn. Daarom wordt in de MAAK gebieden in deze fase gekozen voor adviseren/raadplegen als het niveau voor de interactie. De opbrengst van het gesprek met de stad wordt voorgelegd aan het bestuur. Dat maakt vervolgens de afweging of en hoe zij de mening van de verschillende belanghebbenden meeneemt in haar overweging en besluit.

3.2 De adviesgroep MAAK.Noord

In het B&W voorstel Participatie op maat in MAAK.Zaanstad (2017/29148) spraken we af om per gebied een adviesgroep in te stellen waarin college, gemeenteraad en mensen uit de samenleving zijn vertegenwoordigd. De adviesgroep MAAK.Noord adviseert over het proces en de participatie. We kijken dus gezamenlijk met de deelnemers of de participatie voldoet en sturen bij waar nodig. De adviesgroep vervult een actieve en ondersteunende rol. Ze geeft ongevroegd open en eerlijk kritiek en advies aan de ambtenaar die verantwoordelijk is voor de uitvoering (de MAAK programmamanager).

Tijdens de strategiefase is de adviesgroep van MAAK.Noord vier keer bijeengekomen om te adviseren over het participatieproces rondom de Strategie en de toekomst van de adviesgroep na het afronden van het APS-traject. Zo hebben zij mee kunnen denken over de opzet van de participatieactiviteiten na de vrijgave van de Strategie ter bespreking met de stad. Vanuit de adviesgroep is gevraagd om de informatievoorziening rondom projecten te verbeteren en een duidelijk overzicht te bieden van alle komende participatiebijeenkomsten. Verkeer en parkeren in Noord is ook een aandachtspunt dat vaak terugkomt tijdens de bijeenkomsten. Een bijeenkomst toegespitst op dit onderwerp zou volgens de adviesgroep op zijn plaats zijn. Tenslotte vragen de leden om meer inhoudelijke participatie binnen Zaanstad Noord. Bewoners weten namelijk goed wat er speelt in hun buurt. En de adviesgroepleden zijn van mening dat de gemeente deze kennis beter kan benutten. Binnen MAAK.Noord pakken we dit advies op. De komende tijd werken we samen met de adviesgroep verder uit hoe deze inhoudelijke participatie vorm krijgt.

Daarnaast is het aantal leden van de adviesgroep tijdens deze fase ook uitgebreid op advies van de groep zelf. Via een oproep op de website zijn bewoners en ondernemers uit Zaanstad Noord gevraagd om aan te sluiten. De belangstelling was groot. We ontvingen rond de 35 aanmeldingen. Om mensen nader te informeren over het doel van de adviesgroep is er op 14 maart 2023 een bijeenkomst georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst hebben 8 nieuwe leden zich definitief aangemeld voor de adviesgroep.

4 Hoe zag het participatieproces in MAAK.Noord eruit?

Het is cruciaal dat de Strategie een breed draagvlak heeft in de samenleving, zodat we samen met inwoners, ondernemers en andere betrokken partijen daaraan uitvoering gaan geven. Daarom is er een gevarieerd participatieproces opgezet zowel vóór als na de vrijgave van de concept Strategie MAAK.Noord. In de gesprekken die de afgelopen maanden in Noord zijn gevoerd komt betrokkenheid en ondernemerschap naar voren.

4.1 Participatieproces voor het opstellen van de concept Strategie MAAK.Noord

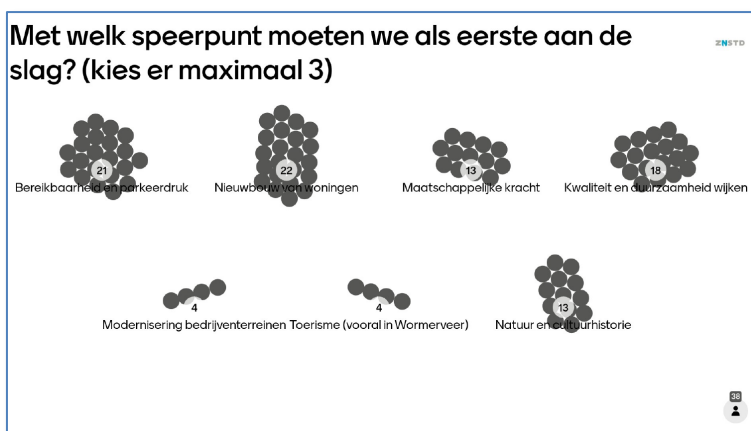
Voorafgaand aan de vrijgave van de concept Strategie MAAK.Noord zijn er zowel met de stad als intern bij de gemeente momenten voor participatie georganiseerd.

Bijeenkomst ‘Samen maken we Zaanstad Noord’ op 23 juni 2022

In juni 2022 is een gecombineerde bijeenkomst georganiseerd vanuit de omgevingsvisie, MAAK.Noord en de wijkmanagers van Zaanstad Noord. Deze bijeenkomst vond plaats in De Lorzie in Wormerveer. Op de bijeenkomst waren zeker 100 mensen aanwezig.

Na een toelichting aan de zaal over het vastgestelde Perspectief (en de op te stellen Strategie), de omgevingsvisie en over de rol van wijkmanagement en initiatieven in de wijken, konden mensen aan marktkramen in gesprek over deze drie onderwerpen.

Vanuit MAAK.Noord hebben we met name inbreng opgehaald over de prioritering van speerpunten en de betrokkenheid bij het proces:

Expeditie Zaanstad Noord op 10 september 2022

De Expeditie Zaanstad Noord werd mogelijk gemaakt door de gemeente Zaanstad, in samenwerking met verschillende partijen uit de omgeving. Ook ontwikkelende partijen van woningbouwlocaties hadden een rol. Tijdens dit evenement, dat plaatsvond op zaterdagmiddag, konden inwoners bijzondere plekken bezoeken in Wormerveer, West-Knollendam, Krommenie en Assendelft. Op dertien verschillende locaties konden ze informatie krijgen over MAAK.Noord, over verschillende projecten, hierover in gesprek met de gemeente en andere partijen en meedenken. Ook was er op iedere plek iets bijzonders te beleven: voor kinderen, kunst, muziek, sport of iets lekkers te eten. De participatie-opbrengsten van deze dag zijn gebruikt bij het opstellen van de strategienota en bij het uitwerken van verschillende projecten. Hier is een apart verslag van opgesteld. Doordat we op verschillende plekken in de buitenruimte van Zaanstad Noord aanwezig waren, was dit een laagdrempelige manier voor veel mensen om kennis te nemen van MAAK.Noord. De reacties hierop waren positief.

Daarnaast deden studenten van de Hogeschool van Amsterdam tijdens de Expeditie onderzoek naar participatie in Zaanstad. Bestuurders van de gemeente zijn met de studenten in gesprek gegaan over de resultaten. Team Erfgoed van de gemeente Zaanstad deed onderzoek naar de beleving van Noord. Dit onderzoek vond zowel tijdens de gesprekken op straat als online plaats. Deze resultaten zijn verwerkt in het speerpunt over cultuurhistorie en natuur. De gemeenteraad was ook aanwezig: zij fietsten langs een aantal locaties waar ze in gesprek gingen over MAAK.Noord.

Expeditie Zaanstad Noord

Ambtelijke inloop

Ambtelijke inloopmomenten op 1 en 2 december 2022

Om binnen de gemeente de inhoud van de Strategie MAAK.Noord af te stemmen, organiseerden we op twee ochtenden een inloopmoment op het stadhuis. Ambtenaren van verschillende afdelingen waren via de mail en via Zaanlink uitgenodigd om langs te komen op de vierde verdieping. Hier was de ruimte bekleed met posters van het Werkboek. Tijdens de inloop konden de ambtenaren in gesprek met het team dat aan de Strategie werkte. Opmerkingen konden ook achtergelaten worden op post-its. De reacties op de aanpak van de inloopmomenten waren zeer positief. Daarnaast was er op alle onderwerpen veel waardevolle inbreng geleverd waarmee de inhoud van de Strategie aangescherpt kon worden voor de vrijgave.

Gesprekken met stakeholders

Voorafgaand aan de vrijgave van de concept Strategie MAAK.Noord hebben er voorbereidende gesprekken plaatsgevonden met verschillende stakeholders die actief zijn in en rondom Zaanstad Noord, zoals de Provincie Noord-Holland, buurgemeente Wormerland en woningcorporatie Parteon. Tijdens deze gesprekken deelden we het doel en de opzet van de concept Strategie en maakten we afspraken over de afstemming na de vrijgave van het concept.

4.2 Participatieproces na vrijgave concept Strategie MAAK.Noord

Op 17 januari 2023 is de concept Strategie MAAK.Noord door het college vrijgegeven om met de stad te bespreken. Het Werkboek en de inhoud hiervan stond centraal in alle participatiemomenten.

Inloopmoment voor de raad op 26 januari 2023

Het eerste participatiemoment dat werd georganiseerd na de vrijgave was een inloopbijeenkomst voor raadsleden op het stadhuis. Deze bijeenkomst werd georganiseerd voorafgaand aan het Zaanstad Beraad op de donderdagavond. De aanpak voor deze bijeenkomst was vergelijkbaar met de aanpak voor de ambtelijke inloopmomenten: de inhoud van het werkboek werd getoond op posters verspreid over de ruimte. Ook lagen er inkijkexemplaren van het Werkboek om doorheen te bladeren. Bij deze bijeenkomst werd de parkeerdruk in Noord en het vergroenen van het Marktpllein in Wormerveer als aandachtspunten benoemd.

Inloopmoment voor de raad

Bijeenkomst voor bewoners en ondernemers

Bijeenkomst voor inwoners en ondernemers op 30 januari 2023

Inwoners, organisaties en ondernemers uit Zaanstad Noord werden uitgenodigd om op de avond van maandag 30 januari mee te denken over de Strategie. Via de website, de nieuwsbrief en de bestaande netwerken werd de uitnodiging voor de bijeenkomst verspreid. In de week voor de bijeenkomst werd ook een flyeractie opgezet op straat om mensen actief uit te nodigen. Hiervoor zijn de wijkmanagers en andere ambtenaren de centra van Assendelft, Krommenie en Wormerveer ingegaan. In Wormerveer kon men ook alvast een voorproefje krijgen van de inhoud bij een kraam op de markt.

De bijeenkomst werd georganiseerd in café De Admiraal in Assendelft. Het was een drukbezochte bijeenkomst met bewoners en ondernemers vanuit elke kern in Noord. Bij verschillende tafels konden ze in gesprek over de zeven speerpunten en de drie kerngebieden uit de Strategie met ambtenaren en de wijkmanagers. Ook stonden er twee “dialoogbankjes”. Hier konden bezoekers een één-op-één gesprek aangaan met wethouder Tuijn of wethouder Breunesse, een wijkmanager of de programmamanager van MAAK.Noord. Van deze gesprekken is een korte video gemaakt die binnenkort op de website gepubliceerd wordt.

De onderwerpen waar bewoners en ondernemers voornamelijk aandacht voor vroegen waren het verkeer en de parkeerdruk. Er werd voornamelijk gevraagd om een alternatief plan voor de verkeersafwikkeling, omdat de verbinding van de A8 en de A9 nog op zich laat wachten. Daarnaast werd aangekaart dat de komst van nieuwe woningen moet samengaan met het aanpakken van de verkeersafwikkeling en de parkeerdruk. Wat betreft de woningbouwplannen

was er ook belangstelling voor het realiseren van woningen voor ouderen. Aandacht voor klimaatadaptieve maatregelen werd bij de tafel over kwaliteit en duurzaamheid aangekaart.

Een uitgebreid verslag van alle opmerkingen en een toelichting over hoe de opmerkingen verwerkt zijn, is te vinden in de tabel in de bijlage.

Reageren op de website tot 17 februari 2023

Na vrijgave van de concept Strategie werd het Werkboek op de website van MAAK.Noord gepubliceerd. De webpagina hierover is [hier](#) te vinden. Vragen en reacties konden tot 17 februari via de mail toegestuurd worden. Deze reacties zijn ook meegenomen in het uitgebreide verslag in de tabel in de bijlage.

Bijeenkomst voor ontwikkelende partijen op 23 maart 2023

Om de ontwikkelende partijen binnen Noord, zoals woningcorporaties en ontwikkelaars, te raadplegen over de Strategie, is er ook voor deze partijen een bijeenkomst georganiseerd op het stadhuis. Met een presentatie werden ze meegenomen in de inhoud van de Strategie. In het gesprek met de ontwikkelaars ging veel aandacht uit naar de vier fasen die men binnen een project doorloopt en de daarbij behorende instrumenten en gesprekken met de gemeente. Naar aanleiding hiervan is het processchema in hoofdstuk 4 van de Strategie verduidelijkt.

Gesprekken met stakeholders

In de periode na de vrijgave van de Strategie zijn stakeholders actief benaderd om het gesprek aan te gaan om de inhoud en samenwerking af te stemmen. Er hebben gesprekken plaatsgevonden met o.a. de Provincie Noord-Holland, buurgemeente Wormerland, de GGD, woningcorporatie Parteon, het Hoogheemraadschap, de Omgevingsdienst en de dorpsraad van Krommenie. De terugkoppeling die we van de stakeholders ontvingen was positief. Vraagstukken die de haalbaarheid van de (woningbouw)projecten in het geding brengen, zoals de stikstofreductie, werden wel gemist in de Strategie. Gezien deze vraagstukken vaak gebiedsoverstijgend zijn, wordt voor de aanpak hiervoor verwezen naar de aankomende omgevingsvisie. In dit document krijgen dit soort vraagstukken een plek. Naast de inhoudelijke inbreng werd er ook nog gesproken over de toekomstige samenwerking met deze partijen.

De concept Strategie is ook per mail toegestuurd aan alle partijen die hebben meegedacht over het Perspectief voor Zaanstad Noord. Van enkele partijen hebben wij een reactie ontvangen. Deze reacties zijn meegenomen in het in het uitgebreide verslag in de tabel in de bijlage.

5 De vier criteria: wat is waargemaakt van de voornemens?

5.1 Bereik

Binnen het participatieproces voor de Strategiefase is er gecommuniceerd naar verschillende groepen die actief zijn binnen Noord: inwoners en ondernemers, ontwikkelende partijen en stakeholders. Zij zijn ieder op hun eigen manier benaderd:

Inwoners en ondernemers

Het gebied Noord zelf kent ongeveer 45.000 inwoners. Via een digitale nieuwsbrief (zowel voor MAAK.Noord als de nieuwsbrief van de gemeente Zaanstad), sociale media-kanalen, de gebiedswebsite, huis aan huis kranten en ondernemers/stakeholdersnetwerken zijn zij geïnformeerd over het proces, uitgenodigd voor bijeenkomsten en gevraagd een reactie te geven op de Strategie MAAK.Noord. Ook de wijkmanagers hebben hun netwerk hierbij ingezet. Door ook een aantal keer op straat aanwezig te zijn (Expeditie Zaanstad Noord en in aanloop naar de inloopbijeenkomst in januari) hebben we ook mensen bereikt die minder snel met de gemeente in aanraking komen.

Alle georganiseerde bijeenkomsten waren zeer druk bezocht.

Ontwikkelende partijen

De procesmanagers die werken aan projecten binnen Zaanstad Noord onderhouden goede relaties met ontwikkelende partijen. Zij zijn gevraagd een overzicht te bieden van alle partijen die op het moment actief zijn binnen het gebied. Voor de bijeenkomst zijn via de mail 25 partijen uitgenodigd om deel te nemen aan de bijeenkomst. Hierbij is ook de samenwerking met de procesmanagers opgezocht.

Stakeholders

Tijdens de Perspectieffase hebben we een duidelijk beeld gekregen van de verschillende stakeholders die binnen Zaanstad Noord betrokken zijn, van natuurorganisaties tot sportverenigingen. Ook deze stakeholders zijn in dit participatieproces benaderd om mee te denken over de Strategie.

Daarnaast is er in dit proces ook actief ingezet om raadsleden en ambtenaren van verschillende afdelingen vroeg in het proces goed aan te haken.

5.2 Proces

Er zijn verschillende communicatie- en participatiemiddelen en werkvormen ingezet tijdens het participatieproces om iedereen de kans te geven op zijn eigen manier geïnformeerd te worden over het proces en de inhoud, en op zijn eigen manier hierover mee te denken. Deze zijn hierboven (bij 'bereik') toegelicht. We hebben hierbij bewust gekozen om niet alleen de gebruikelijke middelen in te zetten (bijeenkomst, website), maar ook laagdrempelige manieren zoals een markt op straat en sociale media.

In dit proces hebben we er ook bewust voor gekozen om de Strategienota zelf op een laagdrempelige en toegankelijke manier vorm te geven. Geen 'ambtelijk document', maar een aantrekkelijk vormgegeven Werkboek. Dit draagt bij aan de toegankelijkheid van het proces.

5.3 Opbrengst

In de bijlage geven we een compleet overzicht van de reacties. Aan de hand daarvan is een duidelijk beeld ontstaan van wat er leeft in de stad, zoals de verkeersdruk, zorgen om de afstemming tussen woningbouw en mobiliteit, natuur en klimaatadaptatie. De Strategie is op basis van de inbreng verder aangevuld, met bijvoorbeeld een toelichting over het parkeerbeleid, een uitgebreider overzicht van de maatschappelijke voorzieningen en een

betere link met de Omgevingsvisie. Ook hebben we veel inbreng ontvangen die relevant is voor toekomstige visiedocumenten, zoals de gebiedsvisies voor Wormerveer, Krommenie, Assendelft en het Mobiliteitsplan Assendelft Noord. Wanneer dit het geval is, staat dit aangegeven in de tabel in de bijlage. Deze inbreng zal in de uitwerking van deze visies worden meegenomen.

5.4 Terugkoppeling

Tijdens de bijeenkomsten zijn vragen over het proces en de inhoud waar mogelijk direct beantwoord. Daarnaast zijn de inbreng en de vragen van alle bijeenkomsten en gesprekken zo goed mogelijk in beeld gebracht en bijgehouden in de tabel in de bijlage. Dit is ook naar de deelnemers van deze bijeenkomsten en gesprekken gecommuniceerd.

Na de besluitvorming worden de bestuurlijke stukken op de website geplaatst zodat iedereen kan zien welke reacties zijn binnengekomen en hoe deze verwerkt zijn. Over de publicatie van de stukken wordt de stad via de MAAK.Noord nieuwsbrief en website geïnformeerd.

6 Aanpak participatie na afronding van de Strategie

Na de vaststelling van de Strategie en daarmee de afronding van het APS-traject binnen Zaanstad Noord, blijven we inzetten op participatie. Inwoners en ondernemers hebben namelijk een cruciale rol in de toekomst van het gebied. We blijven met elkaar in gesprek over alle ontwikkelingen in het gebied. En brengen verschillende mensen met elkaar in contact. Dit doen we op verschillende manieren:

6.1 Elk jaar blijft het voor iedereen mogelijk om op verschillende momenten mee te denken

Twee keer per jaar organiseren we een bijeenkomst over MAAK.Noord. En elk jaar vindt de Expeditie Zaanstad Noord plaats: bewoners en ondernemers kunnen dan op verschillende plekken op straat meedenken over de toekomst van het gebied.

Dit jaar is de aanpak voor de Expeditie wel net anders. De Expeditie vindt dit jaar in het weekend van 17 en 18 juni plaats. Kramen van MAAK.Noord zijn dan op 17 juni te vinden op burendag in Wormerveer en op 18 juni bij de familiedag van het Festival Babbels Live in Assendelft, bij het Sociaal Winkeltje in Assendelft voor een koffie-ochtend en op het Durghorstplein in Krommenie.

6.2 We zetten in op jongerenparticipatie

Tijdens de perspectieffase werd samengewerkt met IILL CNCPT, een collectief van jongeren uit Zaanstad met als één van de doelen jongeren te betrekken bij sociaal- maatschappelijke projecten en aan deze projecten artistieke input geven. Door een creatieve en persoonlijke invulling te geven aan het onderzoek naar onder andere woonwensen van jongeren, werden met rond de 20 jongeren gesprekken gedeeld, die werden verwerkt in een online- magazine.

Deze samenwerking met IILL CNCPT zetten we door. Dit jaar zal er een nieuwe bijeenkomst worden georganiseerd voor jongeren. Tijdens deze bijeenkomst kunnen zij het gesprek aangaan met partijen die actief zijn binnen Noord. En zo ook hun eigen netwerk verbreden. Ook zijn we bezig met de organisatie van een jongerenfestival in Noord, waar ook MAAK.Noord aanwezig zal zijn.

6.3 De adviesgroep blijft meedenken over participatie

Zoals toegelicht in paragraaf 3.2 is de adviesgroep voor MAAK.Noord opgezet om te adviseren over het proces en de participatie tijdens het APS-traject (Analyse, Perspectief en Strategie). Participatie blijft ook in de uitvoering van de Strategie een essentieel onderdeel. Na de afronding van dit traject, blijft de adviesgroep dan ook deze actieve en ondersteunende rol vervullen. Zo denkt ook de raad vroegtijdig mee over het proces en de aanpak en horen raadsleden hoe bewoners en ondernemers hierover denken.

6.4 Uitbreiden van de online participatie- en informatievoorziening

Naast fysieke bijeenkomsten zetten we ons ook in om de online participatie te versterken. Hiermee geven we gehoor aan de vraag vanuit de bewoners en ondernemers van Noord om een integraal en actueel overzicht te bieden van alle ontwikkelingen binnen Noord en de mogelijkheid om online hierover mee te denken. Zo hopen wij nog meer mensen binnen Zaanstad Noord te bereiken.

Planning van de jaarlijkse participatiebijeenkomsten van MAAK.Noord

Bijlage: Overzicht van reacties op de Strategie en de verwerking hiervan

Tabel 1. Inbreng bijeenkomst in Assendelft op 30 januari 2023

Opmerking	Reactie
Stakeholders	
WRV De Zaan: Wormerveerse roeivereniging	Opgenomen in het werkboek.
BMX Zaanstad	Opgenomen in het werkboek.
ANWB	Opgenomen in het werkboek.
Speerpunt Nieuwbouw van woningen	
Waar kan ik ook de lopende en nieuwe initiatieven inzien? Voorbeeld Amsterdam. Link toevoegen	Opgenomen in het werkboek. Project: website MAAK.Noord verbeteren.
Wat zijn de plannen met het Gasfabriekterrein? Sociale woningbouw?	Zie projectblad uitvoeringsprogramma.
De ambitie van de strategienota over woningbouw sluit niet aan op de ambitie voor leefbaar gebied zoals mobiliteit, stikstof en groen	Verwerkt in werkboek bij Wonen.
Veel vragen over: sociale woningbouw, seniorenwoningen, tijdstip van realisatie	Zie projectbladen uitvoeringsprogramma.
Meer combinatie van jongeren en ouderen, zoals Poort van Saendelft	Opgenomen in het werkboek bij Maatschappelijke kracht.
Aandacht voor sportvoorzieningen	Al aanwezig bij Maatschappelijke kracht.
Smeeke Ven? Tijdlijn Overhoeken?	Zie projectblad uitvoeringsprogramma.
Bouwen prima, maar dan eerst goede ontsluiting (Mercurius/Krommenie)	Zie tekst speerpunt Mobiliteit.
Waar sluiten de bestemmingsplannen aan op de strategie?	Zie werkboek, tekst omgevingsplan.
Ouderenwoningen in Assendelft: betaalbaar	In Assendelft zijn er projecten voor ouderen: Dorpsstraat 707 en Festina Lente.
Speerpunt Bereikbaarheid	
Busjes Connexion voor ouderen: betaalbaar + voldoende capaciteit + deelauto's	Voor deelmobiliteit komen er pilots met wijkhubs, zie bij Mobiliteit.
Met de trein naar Alkmaar en overstappen duurt te lang. Geen overstap in Uitgeest.	Gemeente Zaanstad maakt zich hard voor goede OV-verbindingen in de regio. We staan in contact met de NS. Spoorboekloze frequentie van de sprinters kan naar verwachting in 2030 omhoog.
Ambachtslaan te druk, staat vast in de ochtend/chaos en vrachtverkeer (3x)	Aandachtspunt voor het opstellen Mobiliteitsplan Assendelft.
Kruising Ambachtslaan en Dorpsstraat veel te druk. Maak de Dorpsstraat 30 km/h, zebrapaden	Aandachtspunten Mobiliteitsplan Assendelft.
Voorrangsbord plaatsen op Dorpsstraat	Aandachtspunt Mobiliteitsplan Assendelft.
Te weinig parkeerruimte bij Kaaikhof	Aandachtspunt Mobiliteitsplan Assendelft.
Dorpsraad Krommenie wil een autovrije Zuiderhoofdstraat tussen Atlantic en Stumpel	De koers voor de mobiliteit in Krommenie is anders dan hier is voorgesteld. Echter worden de maatregelen van het mobiliteitsplan nog een keer doorgenomen met bewoners en ondernemers. Hier kan dit worden aangedragen als aandachtspunt.
Wat is het plan B voor het niet doorgaan van de verbinding A8-A9? (3x)	Verwerkt, zie werkboek bij Mobiliteit.
Parkeren centrum Krommenie: blauwe kaart/zone	Uitwerking van de maatregelen uit het

werkt. Geen betaald parkeren	mobiliteitsplan wordt aan gewerkt. Reguleren van parkeren wordt nog nader uitgewerkt.
N203 tussen Busch en Dam en Uitgeest afsluiten voor vrachtverkeer voor betere doorstroming	De provincie gaat over dit deel van de N203.
Parkeergarage Industrieweg 8B (naast Woonmall)	Er wordt een visie opgesteld voor bedrijventerrein Assendelft Noord. Dit initiatief wordt hierin meegenomen.
Openbaar vervoer in Assendelft-Zuid is minimaal (2x)	Frequent openbaar vervoer in een gebied waar relatief weinig mensen wonen is lastig.
Wanneer komt er een verkeerscirculatieplan Assendelft?	Zie projectblad Mobiliteitsplan Assendelft.
De verbinding A8-A9 is noodzakelijk	We vinden het belangrijk dat de verbinding er komt. Hier zijn wij ook over in gesprek. Maar de verbinding is niet noodzakelijk voor de projecten. Hiervoor zijn maatregelen opgesteld.
Zorgen over vrachtverkeer langs Zaanweg (Zaanbocht) en Noordeinde. 1e deel Kerkstraat vrachtwagenverbod	In de uitwerking van de maatregelen van mobiliteitsplan Noord zal deze opmerking worden meegenomen.
Parkeergarage bij Forbo winkelend publiek Zuiderhoofdstraat	Op de kaart is het gebied rondom de Forbo aangegeven als zoekgebied voor een parkeervoorziening. Hierover zijn verkennende gesprekken geweest met Forbo. Dit lijkt op dit moment niet haalbaar.
Met de bouw van 5000 woningen in Noord en 7000 woningen in de omliggende gebieden van Noord gaat er 50% meer verkeer door de N203 als alle plannen worden uitgevoerd. Is de N203 dan ingericht of aangepast?	Bij het opstellen van het Mobiliteitsplan Noord is er bekeken wat het effect van de woningbouwplannen is op de wegen in het gebied, zoals de N203. Daaruit blijkt dat de capaciteit voldoende is.
De Strategie MAAK.Noord gaat voor meer OV. Praktijk is dat er geen OV plannen zijn voor Zaanstad Noord. Hoezo meer OV?	We doen ons best om het OV richting Brokking en Meneba door te trekken. En we lobbyen voor meer OV.
Klankbordgroep Verkeerscirculatie Assendelft	Bij het opstellen van het Mobiliteitsplan Noord bekijken en communiceren we naar bewoners en ondernemers wat de participatiemogelijkheden zijn.
Ingewikkeld fietsen naar Noorderveld. Betere inrichting voor fietsverkeer	In het Mobiliteitsplan Noord en de Strategie is aangegeven welke fietsverbindingen verbeterd worden.
Bouwweg Kreekrijk na oplevering doortrekken naar Noorderweg	Dit is gerealiseerd.
Fietsbrug Weesp Amsterdam Rijnkanaal	Mooi voorbeeld.
Forbo begin Vlietsend net voor oude hoofdingang nu afgezet met hekken. Parkeerterrein van maken.	Op de kaart is het gebied rondom de Forbo aangegeven als zoekgebied voor een parkeervoorziening. Hierover zijn verkennende gesprekken geweest met Forbo. Dit lijkt op dit moment niet haalbaar.
Beter OV. Kreekrijk probleem Assendelft.	Aandachtspunt Mobiliteitsplan Assendelft.
Noorderveld ontsluiting niet gereld. Niet OV (gemeente afgedekt). Zorg bereikbaarheid knelpunt	Bij het speerpunt Mobiliteit is een betere bereikbaarheid te fiets, met OV en de auto opgenomen.
Dorpsraad Krommenie wil graag meepraten over verkeerscirculatieplan	Er komt een participatieronde voor de nadere uitwerking van de maatregelen van het Mobiliteitsplan Noord. Ieder die wil uit Krommenie wordt hierbij betrokken.
De route van station Krommenie naar historisch lint is heel onhandig	Een nader uit te werken aandachtspunt.
Speerpunt Maatschappelijke kracht	

Focus in de uitvoering van projecten eerst op het versterken van de maatschappelijke kracht	Maatschappelijke kracht is een continu proces binnen Zaanstad Noord.
Ontwikkeling roeivereniging bij Bunge meenemen?	De roeivereniging is op dit moment geen onderdeel van de planontwikkeling Bunge.
Assendelft-Zuid heeft ook behoefte aan versterken maatschappelijke kracht. Juist in het buitengebied	Dit wordt meegenomen in het project van Upgrade groen Saendelft en visie kerngebied Assendelft.
Hulploket van gemeentehuis in Noord: nu moet iedereen naar Zaandam	Hier zijn geen plannen voor.
Weinig verschillende sportmogelijkheden in Wormerveer zeker als er veel nieuwe mensen bijkomen	De gemeente heeft niet alles in de hand. Maar we zetten in op het stimuleren van sport in de openbare ruimte, ook in Wormerveer. Bijvoorbeeld door een upgrade van het Noordsterpark.
Speerpunt Kwaliteit en duurzaamheid	
Meer aandacht voor klimaatadaptatie	In het werkboek worden verschillende manieren van aandacht voor klimaatadaptatie beschreven, zoals groen, water en bodem.
Aandacht voor subwatersystemen nodig in heel Krommenie	Er ligt inderdaad een bijzondere opgave voor waterberging in Krommenie. Dit heeft onze aandacht. Bij sommige straten is een waterbergend profiel benodigd. Ook bij de (woningbouw)projecten krijgt waterberging aandacht.
Saendelft West risico op wateroverlast groot. Te weinig aandacht voor klimaatadaptatie. Aandacht voor subwatersystemen nodig	Zaanstad heeft een uitvoeringsplan klimaatadaptatie. Hier wordt op hoofdlijnen aangegeven wat we gaan doen aan wateroverlast in de bestaande stad.
Openbare toiletten en bankjes toevoegen	Het onderwerp heeft onze aandacht. In Wormerveer zijn projecten benoemd voor faciliteiten in de openbare ruimte (pagina 40 in het Werkboek).
Gemeente zou palen neerzetten in Krommenie om luchtkwaliteit te meten	Vanwege de hoge kosten zijn er geen meetstations geplaatst, maar extra Palmesbuisjes, die stikstofdioxide meten. Er hangen diverse palmesbuisjes in Krommenie, Assendelft en Wormerveer.
Houdt rekening met leefbaarheid voor bestaande wijken	Wij vinden de leefbaarheid erg belangrijk. Daarom is er in het werkboek veel aandacht voor groen, openbare ruimte, leefbaarheidsmaatregelen, etc.
Speerpunt Economie/bedrijventerreinen	
Groene bedrijven trekken	Dit is als ambitie vermeld in het werkboek.
Wat voor nieuwe voorziening komt er in Kreekrijk?	In Kreekrijk wordt het IKC Kreekrijk gerealiseerd: een nieuw schoolgebouw voor de basisscholen De Delta en Koraal. Naast deze locatie is nog ruimte voor andere maatschappelijke functies.
Assendelft Noord: bedrijfspand wil woningen/horeca/event locatie realiseren --> Is dit mogelijk?	Om een initiatief te starten, verwijzen wij u naar pagina 44 en 45 van het Werkboek (Aan de slag als initiatiefnemer).
Krommenie centrum: versterken winkelgebied	Het versterken van het winkelgebied van Krommenie centrum is een van de ambities genoemd in het werkboek.
Speerpunt Toerisme	
Toerisme/recreatie Assendelft-Zuid en Midden?	Assendelft is geen kerngebied voor toerisme. Wel zetten we in op goede fiets- en wandelroutes om recreatiegebieden met elkaar te verbinden.

Speerpunt Cultuurhistorie, natuur en landschap	
Beheer van het Guisveld is slecht. Al het geld gaat naar beheerorganisatie	Staatsbosbeheer is de beheerder van het Guisveld. Op de webpagina vindt u meer informatie over het beheer van het Guisveld: Natuurherstel veenweiden Zaanstreek (staatsbosbeheer.nl)
Weidevogelstand daalt omdat er geen / onvoldoende voedsel aanwezig is	We zetten ons o.a in de Krommenieër Woudpolder (aanpak gemeentelijke percelen) en Polder Westzaan in om de weidevogelstand te verbeteren.
Rust is voor de weidevogels in de Krommenieër Woudpolder enorm belangrijk. Gemeente zou meer moeten handhaven bij snelvarende boten	Wij nemen dit ter kennisname. Dit aandachtspunt wordt doorgegeven aan de betreffende afdeling.
Honden losloopgebied Assendelft	Dit wordt meegenomen in de verkenning voor de Omzoom.
Hondenpoep prullenbak met zakjes	De gemeente heeft hondenuitrenbeleid. In dit beleid vindt u meer informatie, zie hiervoor Zaanstad.nl - Wat staat er in het hondenuitrenbeleid? - Wat staat er in het hondenuitrenbeleid?
Vluchtelingen Assendelft	Zie het projectblad Tijdelijke Woningen Noorderveenweg.
Gebied: Rondom Nauernaschevaart	
Horeca langs Nauernaschevaart (in combinatie met recreatie en landerijen)	Aandachtspunt voor de Visie op de Nauernasche Vaart.
Gebied: Aan de Zaan	
Zaanweg is al te druk. Parkeerplaats langs de Zaan verdwijnt. Maar waar compenseren?	Wordt meegenomen in de Visie Zaanbocht en het project Gasfabriekterrein Wormerveer.
Gebied: Bij de Dorpsstraat en Noorderveenweg	
Er is heel weinig plek om je hond uit te laten. Faciliteer dit in Assendelft (2x)	Dit wordt meegenomen in de Verkenning voor de Omzoom.
Te veel versteend in Saendelft	In MAAK.Noord willen we het groen en het gebruik ervan versterken. Zie de paragraaf "meer groen voor Assendelft".
Horeca toevoegen in Saendelft "Buurtkroeg" of voor jongeren (2x)	Aandachtspunt voor de Verkenning voor de Omzoom.
Er mist interactie tussen mensen. Iedereen heeft zijn eigen leven: gezellig buurtgevoel mist	We hebben aandacht voor ontmoeten onder het speerpunt Maatschappelijke Kracht. Daarnaast lopen er initiatieven zoals het Sociaal Winkeltje.
Voor woongenot: doe iets aan het lawaai van Schiphol	Zaanstad neemt deel aan de Bestuurlijke Regie Schiphol (56 gemeenten en 4 provincies rondom Schiphol). Inzet is de hinder van Schiphol te verminderen. Zaanstad wil o.a. een verbod op nachtvluchten.
Recreatie in Assendelft verdient aandacht	Het project de Omzoom kan hiervoor kansen bieden.
Verbeteren van het groen tezamen opnemen met horeca en duurzaamheid. Is geen kort project, maar langdurig	Dit is onderdeel van onze ambitie voor Assendelft.
Aan de slag als ondernemer	
De ontwikkelaars hebben te veel zeggenschap en invloed en financieel belang om daarmee bouwen mogelijk te maken. De anterieure overeenkomsten mogen pas getekend worden na participatie van bewoners	Het is de intentie op de participatie op te starten na de startdocumenten als onderdeel van de definitiefase. De anterieure wordt pas in de definitiefase ondertekend. Zie het schema in het Werkboek op pagina 44.
Aan de slag als inwoner	
Wordt als ouder vrijwilliger bij de verenigingen van	Goede oproep, de gemeente sluit zich hierbij

je kinderen	aan.
Evenementen om toe te voegen: september/juni ambtenaren langs stadsblad, 15 februari wethouder girand/gimrand(?)	Dit wordt ter kennisname aangenomen. Indien mogelijk worden toekomstige evenementen gepubliceerd in het Zaanstad Journaal. Hierbij houden we wel rekening met de gestelde richtlijnen.
Hoe geef je je op voor een seniorenwoning? Hoe kunnen ouderen beter doorstromen?	Opgenomen in het werkboek.
Algemeen over het werkboek	
De strategie als kader moet meer concreet zijn. Nu is dat als los zand.	De strategie is gebaseerd op de speerpunten uit het Perspectief MAAK.Noord. In het uitvoeringsprogramma staan concrete projecten.
Beleid: centrale plek. Waar te lezen?	In het Werkboek is een lijst met documenten opgenomen waarop het beleid is gebaseerd.
Waarom staat Krommeniedijk er niet op?	Voorzieningen in Krommeniedijk zijn op de kaart Maatschappelijke kracht toegevoegd.
Dit wil ik zelf bijdragen aan de toekomst van Noord	
Het probleem van de sterke toename van de neerslag wordt wel genoemd maar zie ik niet terug in de plannen. Waar is de inventarisatie van de wijken met verlaagd polderpeil?	Deze inventarisatie is bij de gemeente wel in beeld. In die gebieden wordt óf niet gebouwd, óf het terrein wordt voor de bouw opgehoogd zodat het vrij kan afwateren naar het omliggende oppervlaktewatersysteem, zonder te pompen. Indien van toepassing, wordt dit meegenomen in de startnotitie van een woningbouwproject.

Tabel 2. Inbreng binnengekomen via de mail en gesprekken stakeholders

Opmerking	Reactie
Algemeen	
Hoe zit het met de financiële haalbaarheid van de projecten en wie betaalt?	Dit is opgenomen in het uitvoeringsprogramma.
Stikstof zal projecten tegen gaan houden.	De stikstofproblematiek wordt gemeentebreed opgepakt.
Burgers vroegtijdig betrekken bij projecten	Dat is zeker de bedoeling.
Hoe ga je om met thema's als stikstof, energiecongestie en water en bodem als sturende elementen.	Dit is o.a. opgenomen in de concept Omgevingsvisie. Hierin zijn principes en sleutels benoemd waarmee we gemeentebreed gaan werken. Stikstof is een sleutel, water-bodem sturend is onderdeel van een principe.
Niet alle in de tekst genoemde projecten zijn vertaald naar de uitvoeringsagenda.	We hebben beoogd een compleet beeld te geven van alle projecten die spelen in het gebied. Het Uitvoeringsprogramma is aan ambitiesdocument waar in de toekomst projecten kunnen bijkomen of afvallen.
Het duurt te lang voordat plannen worden uitgevoerd	Kennis van genomen.
Inwoners van Assendelft worden Gortzakken genoemd	Toegevoegd bij "Wist je dat" in het Werkboek op pagina 10 en 11.
Eis van circulariteit vermindert de haalbaarheid van plannen	Opgenomen in het hoofdstuk "Een Haalbaar Programma" op pagina 38.
Bij de verschillende speerpunten meer aandacht voor Gezondheid of iets opnemen over beleid t.a.v. gezondheid	Toegevoegd bij speerpunt Duurzaamheid.
Speerpunt Bereikbaarheid en mobiliteit	
Aandacht voor parkeren voordat wordt gebouwd	Bij alle projecten en in visies voor gebieden is parkeren een aandachtspunt.
Mis parkeren elektrische auto's/ laadpalen	Toegevoegd bij speerpunt Mobiliteit.
Doordat A8-A9 waarschijnlijk niet doorgaat, kan de verkeersproblematiek i.r.t. nieuwbouw niet worden opgelost	Maatregelen uit Mobiliteitsplan Noord verbeteren de verkeerssituatie ook als de A8-A9 niet doorgaat.
Verkeersontsluiting moet bijdragen aan vermindering fijnstof in Krommenie	Fijnstof vormt een deken over Nederland. Lokale maatregelen leveren slechts een hele kleine lokale verbetering op. Voor het verlagen van NO2 helpen verkeersmaatregelen wel. Zaanstad heeft in het Actieplan Luchtkwaliteit maatregelen opgenomen die eraan bijdragen dat de luchtkwaliteit in Zaanstad verbetert.
Verbinding Noorderveenweg via de Noorderweg naar Communicatieweg	Aandachtspunt voor Mobiliteitsplan Assendelft.
Bij opvoeren frequentie treinen zijn spoorwegovergangen vaker gesloten	Aandachtspunt voor Mobiliteitsplan Assendelft.
Speerpunt Nieuwbouw van woningen	
Wat doet de gemeente aan woningbouw voor senioren?	Zie projectbladen uitvoeringsprogramma.
Wat wordt bedoeld met: <ul style="list-style-type: none"> • Herstructurering Plein 13 • Mogelijke herontwikkeling Bunge Loders Croklaan • Herstructurering Hogeweg 	Door het mogelijke vertrek van Bunge Loders Croklaan komt ruimte vrij voor herontwikkeling van dit terrein en de omgeving. Herontwikkeling Plein 13 is een wens voor de langere termijn.

Woningen voor starters en senioren. Bevordert ook de doorstroming (2x).	Zie projectbladen uitvoeringsprogramma.
Verkeersontsluiting moet bijdragen aan vermindering fijnstof in Krommenie	Fijnstof vormt een deken over Nederland. Lokale maatregelen leveren slechts een hele kleine lokale verbetering op. Zaanstad heeft in het Actieplan Luchtkwaliteit maatregelen opgenomen die eraan bijdragen dat de luchtkwaliteit in Zaanstad verbetert.
Speerpunt Maatschappelijke kracht	
Te weinig aandacht voor voorzieningen voor ouderen	Voorzieningen voor ouderen toegevoegd op de kaart Maatschappelijke kracht.
Speerpunt Kwaliteit en duurzaamheid	
Groen/bomen op parkeerplaats Marktstraat/Marktplein Wormerveer	Toegevoegd bij speerpunt Duurzaamheid
Speerpunt Economie/bedrijventerreinen	
Bij transformatie duidelijker aangeven wat er gaat gebeuren: moderniseren of slopen	Is verduidelijkt in het werkboek.
Menging wonen en werken is vooral geschikt voor werken aan huis	Dit wordt uitgewerkt in de Strategie Functiemenging.
Waar bevinden zich kantoorlocaties?	Toegevoegd bij speerpunt Bedrijvigheid.
Er is geen leegstand winkels in Zaanbocht	Tekst is aangepast.
Speerpunt Toerisme	
Eiland Bloemendaal inrichten met multifunctioneel parkeerterrein en trailerhelling met behoud van natuur en ter bevordering watertoerisme	Onderzoek Visie Eiland Bloemendaal richt zich vooral op natuur en recreatie.
Wormerland betrekken bij ontwikkelen Buitenpoort en knooppuntgebied Wormerveer	Toegevoegd bij "Aan de Zaan" in het werkboek op pagina 34 en 35.
Aandacht voor riviercruises	Toegevoegd bij "Aan de Zaan" in het werkboek op pagina 34 en 35.
Speerpunt Cultuurhistorie, natuur en landschap	
Meer aandacht voor behoud, herstel, versterking en bescherming van natuurgebieden, m.n. rondom Krommenie	In de Krommeniër Woudpolder worden gemeentelijke percelen aangepakt t.b.v. weidevogels en opslag van CO2 en vernatting in samenwerking met partijen.
In de Inleiding van het werkboek de cultuurhistorie sterker weergeven	Tekst is aangepast.
De tekst over bodemdaling klopt niet	Tekst is verbeterd.
Gebied: Aan de Zaan	
Maak wandeling rondje Zaanbrug-Clausbrug mogelijk	Aandachtspunt voor Visie Zaanbocht.
Aandacht voor inrichting Zaanbocht: verharding, straatmeubilair, meer groen	Aandachtspunten voor Visie Zaanbocht.
Betere verlichting zebepad Stationsstraat	Aandachtspunt voor Visie Zaanbocht.
Oplossing zoeken voor verdwijnen parkeerplaatsen Zaanbocht en Gasfabriekterrein Wormerveer	Meenemen in Visie Zaanbocht en project Gasfabriekterrein.
Gebied: Bij de Dorpsstraat en Noorderveenweg	
Weilanden die gereserveerd zijn voor A8-A9 inzetten voor recreatiegebied/losloopegebied	In de Verkenning voor de Omzoom aandacht voor recreatie en losloopegebied voor honden.